

BIM

BAM

ČTI JESENÍKY

Výlety za poznáním i přírodou
pro rodiče a děti

TAK CO, RODINO,
JDEM DO KINA?

JÁ PREFERUJI KVALITNÍ
VYSOKOHORSKOU TURISTIKU

Lukáš Abt
Markéta Smékalová

FRAGMENT

Čti Jeseníky

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Lukáš Abt

Čti Jeseníky – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

ČTI JESENÍKY

Výlety za poznáním i přírodou
pro rodiče a děti

FRAGMENT

© Lukáš Abt, 2024

Illustrations © Markéta Smékalová, 2024

ISBN tištěné verze 978-80-253-6772-8

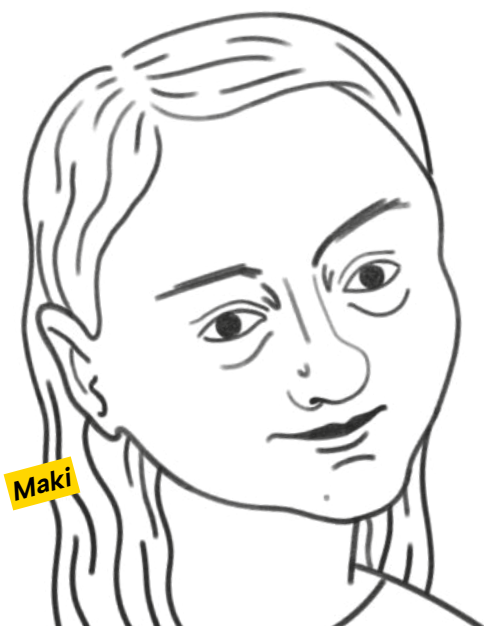
ISBN e-knihy 978-80-253-6774-2 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)

Ahoj,

tento netradiční průvodce by tobě a tvým rodičům rád přiblížil některé z koutů Jeseníků a Rychlebských hor. Aby to nebylo až tak náročné, snažili jsme se volit túry, jež jsou spíše kratší, ale o to krajinově zajímavější. Nahlédneš tak do několika zdejších hradů spjatých s tajemnými pověstmi, navštívíš některá již dávno zapomenutá místa, osvěžíš se v lesních studánkách, prohlédneš si zdejší horské chaty a občas vyměníš pěší turistiku za kolo nebo běžky. No a kdybyste se na to s rodiči cítili, můžete se nakonec vydat také na velkolepý, ale náročný třídenní pochod v podhůří Jeseníků.

Jistě tě některé z míst osloví, takže se na ně nezapomeň časem vrátit a znovu je prozkoumat. V těchto na první pohled obyčejných místech se totiž často skrývají další poklady. Pokusíš se je objevit?

Hodně kuráže a příjemnou zábavu plnou dobrodružství ti přeji Luky a Maki.

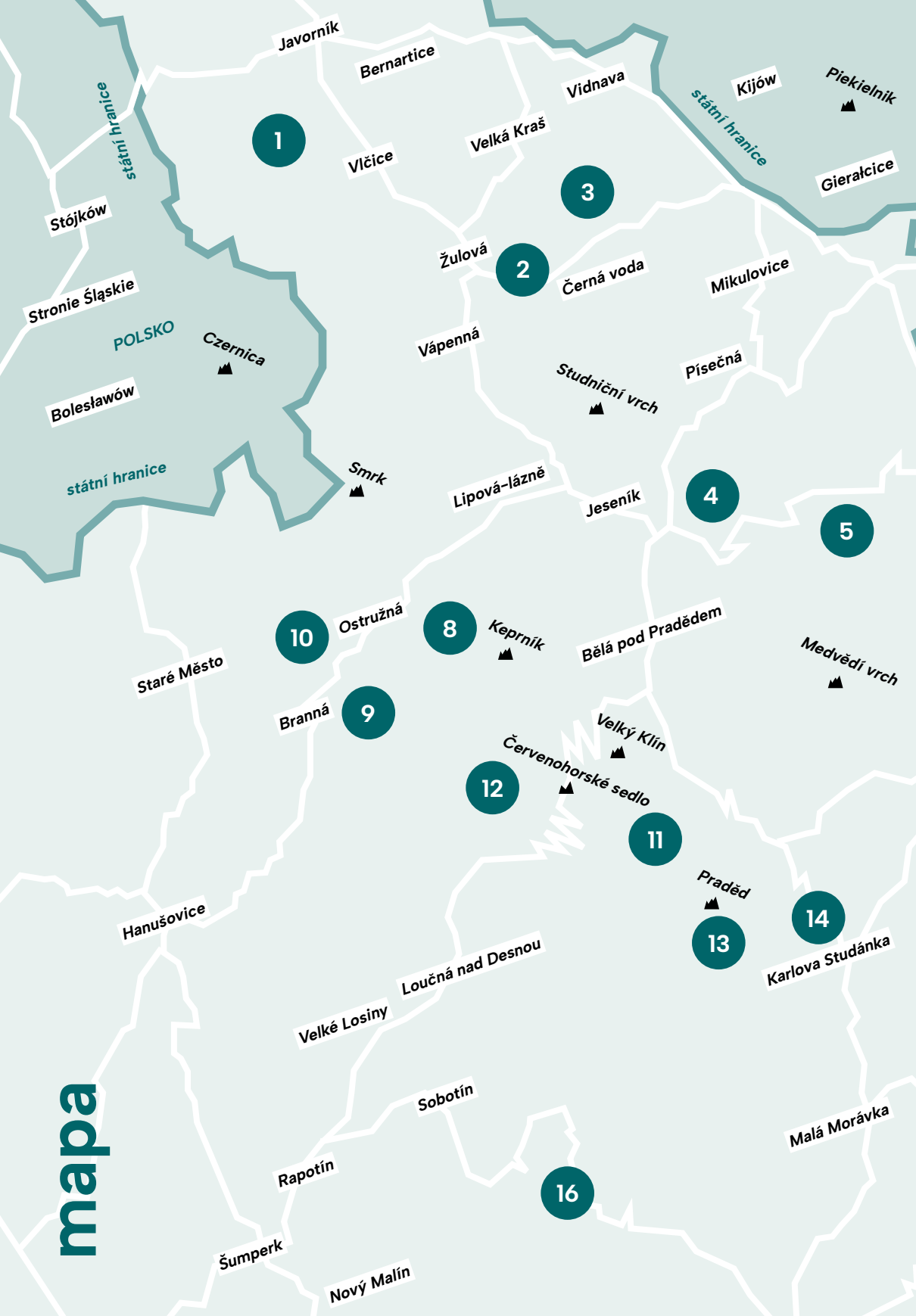

LEGENDA:

	málo náročné		běžkařský výlet		velkou svačinu s sebou
	středně náročné		cyklovýlet		doporučujeme hůlky
	více náročné		plavky s sebou		zámek na kolo s sebou
	vhodné pro kočárky		spacák a stan s sebou		oblíbený plyšák s sebou
	zimní trasa		čelovku s sebou		může se hodit odrážedlo
	může se hodit nosítko		deskové hry s sebou		

Desatero

- 1** Nepůjdeme sami. Výlet podnikneme s rodiči nebo kamarády a o záměru budeme informovat další blízké. Alespoň o nás nebude mít nikdo starost.
- 2** Zkusíme být vnímaví. V horách budeme pozorovateli a respektujeme prostředí kolem nás. Nijak do něj nezasahujeme, přeci jen nejsme ve městě.
- 3** Odhadněme své síly. Na výlety se pouštíme s pokorou a bez přeceňování svých sil a schopností. Budeme připravení na možnou změnu počasí.
- 4** Ochraňujeme okolní přírodu. Můžeme se kochat a radovat z květeny, stromů a zvěře, ale nebudeme nic ničit a plašit. Na horách jsme pouze hosty.
- 5** Nepořádek s sebou. Co jsme si s přáteli a rodiči přinesli v kapsách a bažozích s sebou, to si i odneseme. Pár fotek navíc z výletu je však v pořádku.
- 6** Mějme úctu k vodě. Pro osvěžení a k zahnání žízně je zde nejen pro nás.
- 7** Žádný oheň. Táborák je super věc, ale pouze na vyhrazených a k tomu označených místech. Ty většinou najdeme u tábořišť v podhůří.
- 8** Držme se stezek a cest, jež jsou určeny pro turisty. V rezervacích se mimo stezky nepohybujeme. Nebudeme přeci narušovat citlivou rovnováhu.
- 9** Nebudeme hulákat po lesích. Píseň pro radost je jistě v pořádku, je-li určena pro naši skupinu. Okolní zvěř o síle našeho hlasu nebo repráčku přesvědčovat nemusíme.
- 10** Projevme úctu i k dalším návštěvníkům hor. Jsou na horách jistě také jako my proto, aby si užili radosti z procházky, objevování a výhledů.

mapa

Javorník

Bernartice

Vidnava

Kijów

Piekielník

Gieralcice

1

Vlčice

Velká Kraš

3

státní hranice

Stójków

Stronie Śląskie

POLSKO

Czernica

Bolesławów

státní hranice

Smrk

Žulová

2

Černá voda

Mikulovice

Vápenná

Studniční vrch

Pisečná

Lipová-lázně

Jeseník

4

5

Staré Město

10

Ostružná

8

Keprník

Bělá pod Pradědem

Medvědí vrch

Branná

9

Velký Klín

Červenohorské sedlo

12

11

Praděd

13

14

Karlova Studánka

Hanušovice

Velké Losiny

Loučná nad Desnou

Sobotín

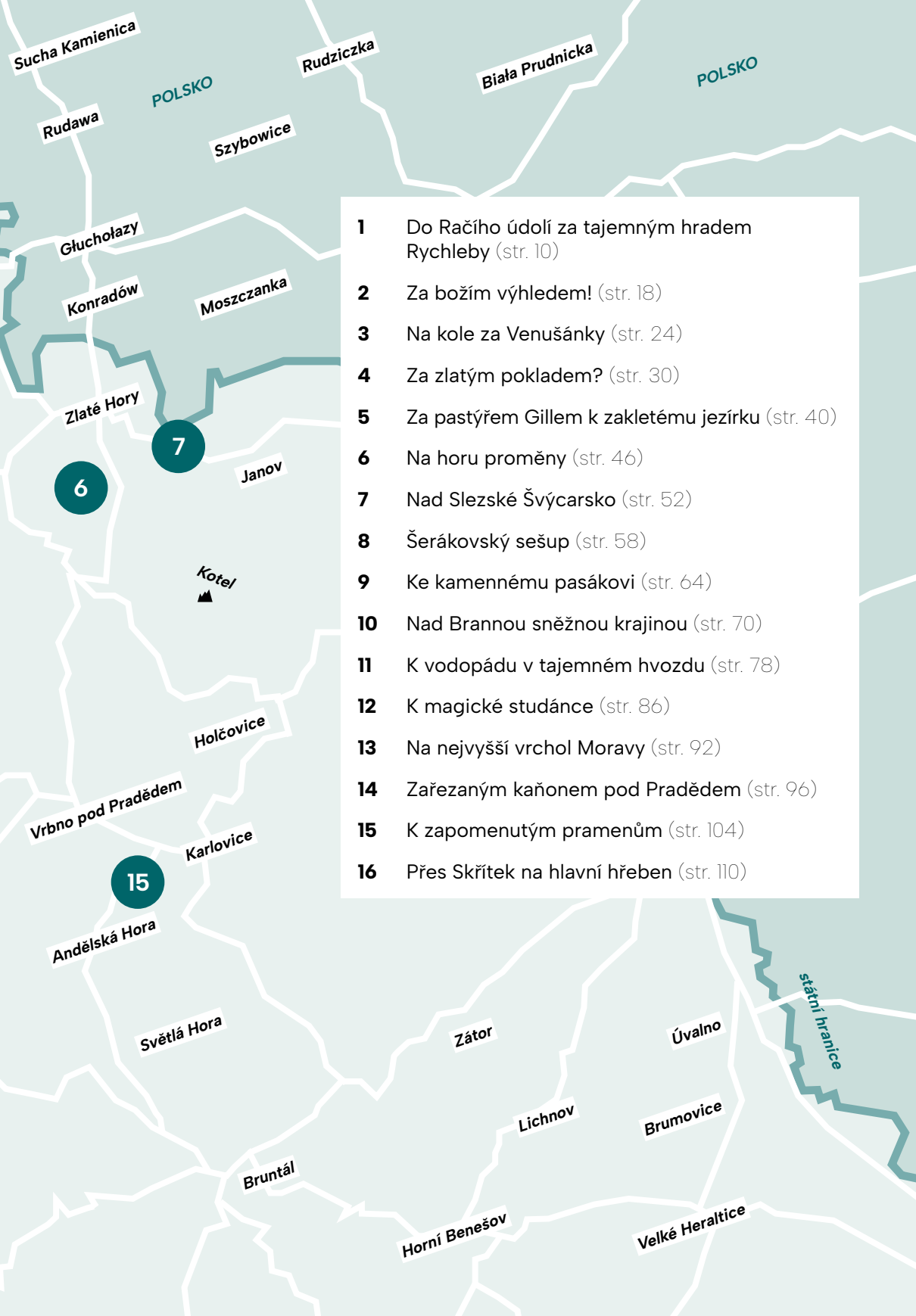
16

Malá Morávka

Rapotín

Šumperk

Nový Malín

- 1 Do Račího údolí za tajemným hradem Rychleby (str. 10)
- 2 Za božím výhledem! (str. 18)
- 3 Na kole za Venušánky (str. 24)
- 4 Za zlatým pokladem? (str. 30)
- 5 Za pastýřem Gillem k zakletému jezírku (str. 40)
- 6 Na horu proměny (str. 46)
- 7 Nad Slezské Švýcarsko (str. 52)
- 8 Šerákovský sešup (str. 58)
- 9 Ke kamennému pasákovi (str. 64)
- 10 Nad Brannou sněžnou krajinou (str. 70)
- 11 K vodopádu v tajemném hvozdu (str. 78)
- 12 K magické studánce (str. 86)
- 13 Na nejvyšší vrchol Moravy (str. 92)
- 14 Zařezaným kaňonem pod Pradědem (str. 96)
- 15 K zapomenutým pramenům (str. 104)
- 16 Přes Skřítek na hlavní hřeben (str. 110)

The page is decorated with several stylized red crayfish illustrations. One is at the top left, another at the top right, a third on the left side, and a fourth on the right side. A large, thick black line starts from the left edge, curves around the top left of the title, and then loops around the right side of the page.

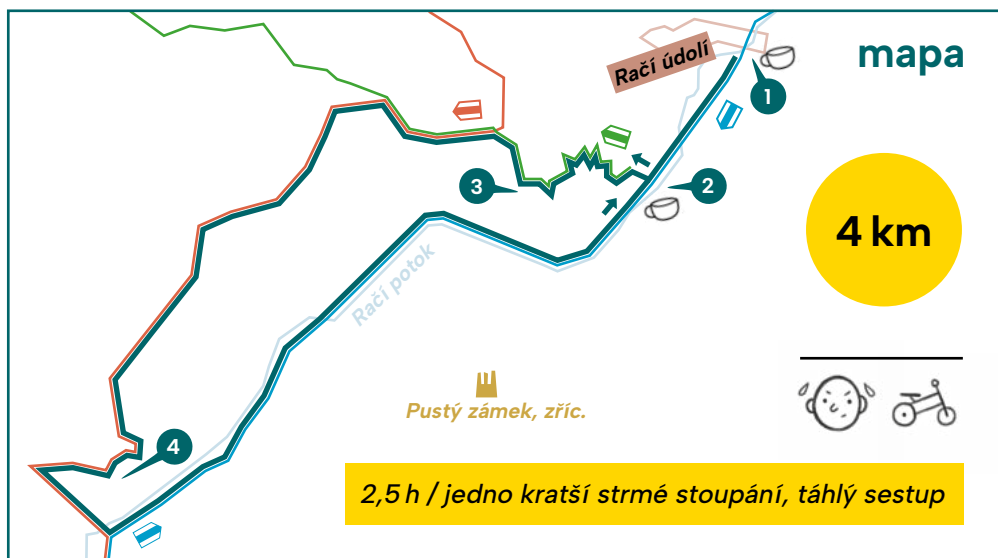
Do Račího údolí za tajemným

A white silhouette of a person stands on a rocky ledge with a metal railing, looking out over a valley. The background is a landscape painting of a valley with green hills and a sunset sky.

NEBOJÍTE SE VYDAT NA MÍSTO OPŘEDENÉ
TAJEMSTVÍM? MÁTE DOST ODVAHY A PRO STRACH
UDĚLÁNO? TAK CO TAHLE VÝLET NA TAJEMNÝ HRAD
UPROSTŘED LESŮ? PŘIPRAVENI? JDEME NA TO!

A large, stylized red crayfish silhouette is positioned at the bottom left of the page, facing right.

JDEME NA TO!

hradem Rychleby

- 1 hospoda Isolde
- 2 Tančírna
- 3 Čertovy kazatelny
- 4 hrad Rychleby, zříc.

Rodiče můžeš uklidnit, že výlet ani zdaleka nebude tak dlouhý, aby tě museli nést na zádech. Je to vážně jednoduché. Nejprve se musíme dostat do Račího údolí nedaleko města Javorník. Zdánlivě unylé údolíčko zapadlé mezi kopci v ranní mlze nevypadá zrovna lákavě, ale neboj se dát mu šanci.

Nejlepší je dojet na parkoviště u Isoldy. Meziválečná budova penzionu s restaurací patří k rodinnému bohatství kdysi slavné stavitelské rodiny zdejších krajů – Utnerů. Později se zde pořádaly pionýrské tábory pro děti. Možná si tvoji rodiče nebo babička s dědou ještě na obdobné setkání vzpomenou a něco ti k tomu povyprávějí. My však vyšlápeme pravou nohou a vykročíme hlouběji do údolí!

PIONÝŘÍ NÁSTUP!

Isolde

NEJSI NA NOŠENÍ UŽ
TROCHU STARÝ?

TO KATEGORICKY
ODMÍTÁM.

Tančírna

Po necelých pěti minutách už na nás zdáli shlíží další zajímavá stavba – slavná Tančírna. A opravdu je v ní i kus nějakého kouzla, protože to vypadá, jako by dům neměl základy a jen tak poletoval nad zemí. Za tento klam či kouzlo můžou opět Utnerovi. Spodní část stavby záměrně udělali výrazně menší, aby horní patro budovy budilo dojem, že pluje podél nedalekého potoka nad okolním terénem. Krásná dřevěná stavba ve švýcarském stylu vznikla na popud vratislavského biskupa Georga Koppa, aby v ní mohli turisté a další návštěvníci slavit radost ze života. Věř, nebo ne, na koncert k prvnímu otevření se tady sešlo na 600 lidí z okolních vesnic. Což není rozhodně málo! A pokud si takový počet lidí vůbec dokážeš představit, tak seznáš, že se všichni dovnitř nevešli.

KOLO

KOLO

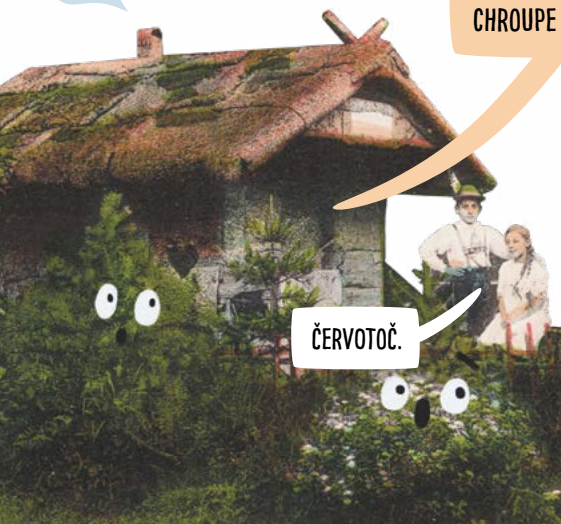
MLÝNSKÝ

Tančírna

DJ PAPA
DANCE 10-1-00

**Do kolika dokážeš
napočítat ty? Tak
schválně, ukaž!**

KDO MI TO TU
CHROUPE PERNÍČEK?

ČERVOTOČ.

Perníková chaloupka

Za domem naproti Tančírně bývala zajímavá atrakce – Perníková chaloupka. Malý domeček z kůry stromů, samorostů a větví. Škoda, že nám nevydržela, jistě by to byla parádní zábava a další výlet by možná ani nebyl zapotřebí. Nemusíš však smutnit, na obdobnou atrakci, ale v mnohem větším rozsahu, tě můžou rodiče vzít do Pohádkové zahrady v polském Miedzygórzi nebo do hynčického Eldoráda v údolí Zlaté Opavy.

Pohádková zahrada

Na úpatí hory Toczek u obce Międzygórze vybudoval v meziválečném období lesník Izydor Kriesten unikátní Pohádkovou zahradu, doplněnou o řady stromů a keřů. Většinu postav a fantaskních budov vytvořil z kořenů starých stromů, samorostů, kůry a šišek. Po válce následnou péči převzala polská obdoba skautů – harceři. A co je nejlepší – je pořád plně funkční, ačkoliv některé postavy jsou spíše ze současné doby.

JÁ TU ŽÁDNÝ
HRAD NEVIDÍM...

Od Tančírny se vydáme po serpentínách do kopce. Naštěstí to nahoru není zas tak daleko. Nejprve se dostaneme na nižší vyhlídkové místo, ale to se hodí akorát na menší oddech, protože do údolí a především pak do polských rovin zde přes vzrostlý les moc neuvidíš. Avšak jen kousek výše, na skalním stupni se zábradlím, stojí tzv. Čertova kazatelna. Nikdo sice neví, podle kterého čerta nese své jméno, zato ale víme, že mohutné skalní stěně pod vyhlídkou se říkalo Jindřichova, opět po jednom z vratislavských biskupů, Heinrichu Försterovi. Odtud se již můžeš rozhlédnout po údolí – je hluboké, že? A když se zadíváš směrem na jihozápad (z vyhlídky mírně vlevo) na protější kopec, mezi stromy naleznáš zbytky jednoho ze zdejších hradů – Pustého zámku.

Kdože, cože byli ti biskupové zač?

Dole Tančírna po Georgu Koppovi, nahoře stěna po Heinrichu Försterovi. Vratislavští biskupové sídlili ve Vratislavi (Breslau, dnes Wrocław v Polsku) a vlastnili velkou část lesních pozemků v Rychlebských horách, ale i v severní části Jeseníků. Z úcty k nim pak vybrané stavby nebo významná místa nesly jejich jména. Třeba i taková chata Jiřího na Šeráku, která je také poctou Georgovi (Jiřímu) Koppovi.

